

7. Перхайло Н. А. Попередження професійного вигорання майбутніх фахівців соціальної сфери // Педагогіка та психологія. 2016. №55. С. 202–210.

8. Сіпко Л. О. Психологічні детермінанти професійного вигорання у працівників соціономічних професій // Психологічний часопис. 2019. Т. 5, № 9. С. 220–233.

СЕКЦІЯ 2. Соціальна робота: концептуальні засади і трансформація в сучасних умовах.

Ольга Блащак,

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 231 Соціальна робота,
факультету педагогіки і психології,
Тернопільський національний педагогічний
Університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Людмила Петришин,
*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ЗАСОБАМИ ФРІРАЙТИНГУ

Постановка проблеми. Проблема розвитку креативності майбутнього соціального працівника є актуальною з огляду на сучасні виклики в суспільстві. Соціальні працівники часто стикаються зі складними та непередбачуваними ситуаціями, які вимагають нестандартних підходів до вирішення проблеми. Традиційні методи та знання, здобуті під час навчання, не завжди дають змогу ефективно реагувати на нові виклики, тому креативність стає ключовою компетенцією у професійній діяльності соціальних працівників [2].

Проблемі креативності присвячено праці таких зарубіжних і вітчизняних науковців, як: Ф. Бардон, Д. Богоявленська, М. Гнатко, Дж. Гілфорд, В. Дружинін, С. Меднік, Е. Торренс, Д. Харрінгтон та ін.

Виклад основного матеріалу. У науковій думці поняття «фрірайтингу» розглядається методика вільного письма, що виникає у безперервному вираженні думок тече визначеного часу без редагування або критичного аналізу [4]. Цей метод може бути корисним у роботі соціального працівника/педагога як інструмент для розвитку креативного мислення, розв'язання складних ситуацій та роботи з емоціями клієнтів.

У професійній діяльності соціального працівника/педагога фрірайтинг може використовуватися: покращення для рефлексії; для аналізу власних емоцій,

переживань та труднощів, які постають під час роботи з клієнтами; роботи з клієнтами, фрірайтинг допомагає людям висловлювати свої емоції та думки, що може полегшити процес вирішення особистих проблем, а також у розвитку креативності, при цьому соціальні працівники/педагоги можуть розвинути свою креативність і здатність генерувати нові ідеї для вирішення складних соціальних та педагогічних завдань.

Вибір форм і методів також є основним аспектом розвитку креативності особистості соціального працівника/педагога в рамках професійної підготовки, адже «стійка завершена організація педагогічного процесу в єдності всіх його компонентів, яка забезпечує досягнення навчально-виховних цілей», і визначає різні способи організації навчального процесу, серед таких які будуть формами креативності: лекції-майстерні, практичні заняття, тренінги, майстер-класи, вебінари [1].

У суспільстві існує думка, що фрірайтинг – це спосіб подолання творчої кризи, властивого літераторам, але така точка зору занадто вузька. За допомогою техніки вільного письма можна знайти відповідь на будь-яке питання, який нас непокоїть [5].

Зокрема зазначимо, що розвиток фрірайтингу передбачає [3]:

- 1) вивільнення підсвідомих ідей – фрірайтинг дозволяє записувати думки без обмежень, що допомагає виявляти приховані ідеї та креативні рішення;
- 2) подолання страху перед білим аркушем – практика фрірайтингу розвиває звичку писати без страху помилок, знімає блокування та стимулює творче мислення;
- 3) формування нових асоціацій – безперервне письмо активізує асоціативне мислення, допомагаючи знаходити нові зв'язки між різними ідеями та поняттями;
- 4) розвиток інтуїції та уяви – фрірайтинг дозволяє мислити вільно, не зважаючи на структуру чи правила, що сприяє розвитку уяви та інтуїтивного мислення;
- 5) збільшення продуктивності – регулярна практика фрірайтингу допомагає "розіграти" мозок для творчої діяльності, прискорюючи процес генерації ідей;
- 6) емоційне розвантаження – фрірайтинг також дозволяє вивільняти емоції, що сприяє зниженню внутрішньої напруги та підвищенню здатності мислити творчо;
- 7) рефлексія та самопізнання – безперервне письмо допомагає краще зрозуміти свої думки, цілі та бажання, що важливо для особистісного розвитку та самовираження;
- 8) гнучкість мислення – фрірайтинг тренує здатність швидко перемикатися між темами та думками, що розвиває когнітивну гнучкість і здатність до адаптації [3, с. 2]. Таким чином, використання фрірайтингу не лише сприяє засвоєнню знань, але й розвиває креативне мислення майбутніх соціальних працівників/педагогів, формуючи в них навички, забезпечує ефективну роботу в умовах сучасного суспільства.

Висновки. Загалом, можемо підсумувати, що розвиток креативності майбутніх соціальних працівників/педагогів засобами фрірайтингу є ефективним інструментом для стимулювання творчого мислення, самовираження та підвищення професійної компетентності. Фрірайтинг дозволяє майбутнім фахівцям розвивати навички

нестандартного підходу до вирішення соціальних та педагогічних завдань, що є місцем у їхній подальшій професійній діяльності. Він сприяє формуванню відкритості до нових ідей, підвищенню впевненості у власних силах, а також розширенню горизонту мислення. Таким чином, фрірайтинг є компонентом підготовки творчих і компетентних спеціалістів у сфері соціальної роботи.

Список використаних джерел:

1. Ермолаєва-Томіна Л. Б. Досвід експериментального вивчення творчих здібностей. 4-те вид. 1977. 132 с.
2. Капська А. Й. Технології соціально-педагогічної роботи: навч. посіб / ред. Капська А.Й. К.:НДПУ, 2000. 372 с.
3. Марк Леві. Фрірайтинг. Сучасна техніка пошуку креативних рішень. Мацак. Х.: Ексмо, 2011. 244 с.
4. Фрірайтинг: каталізатор креативних рішень та пігулка усвідомленості. URL: <https://shurshannya.com.ua/2020/08/26/frirajting-katalizator-kreativnix-rishen-ta-pigulka-usvidomlenosti/> (дата звернення 29.09.2024).
5. Фрірайтинг: техніка пошуку креативних рішень. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-frirajting-texnika-poiska-kreativnyx-reshenij> (дата звернення 30.09.2024).

Ірина Болда,

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 231 Соціальна робота,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

Науковий керівник: Галина Олійник,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціальної діяльності,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ

Постановка проблеми. Соціальна робота з людьми похилого віку являє собою багатоскладний процес, спрямований на підтримку та поліпшення їх якості життя, надання їм необхідних послуг, підтримку незалежності та залучення до суспільного життя. З віком у багатьох виникають проблеми зі здоров'ям і знижується рівень самостійності, що призводить до необхідності не тільки медичної допомоги, але і регулярного соціального спроможності. Соціальні працівники допомагають людям похилого віку організувати догляд за собою, доступ до медичних і побутових послуг,